

[Erling Olsen.]

dentlig vanskeligt under en inflationsproces at skelne imellem årsag og virkning. Det, som er virkning i første omgang, f. eks. en stigning i ejendomspriserne, kan meget nemt gå hen og blive årsag i næste omgang, f. eks. fordi disse ejendomsprisstigninger giver anledning til en ny belåning. Mekanikken er jo ganske enkelt den, at ejendomsværdierne i kroner og øre går opad under inflationen, lånene står uforandrede i kroner og øre, og derved bliver der plads til nye lån i gamle ejendomme. Disse nye lån tages så hjem i form af obligationer og pantebreve, som ejerne sælger og derved får ny købekraft, uden at der ligger nogen produktion bagved.

Så kan man spørge: hvad sker der ved det? Ja, det afhænger jo lidt af, hvem der køber obligationerne, og dér kan man tage to yderligheder.

Den ene yderlighed er det tilfælde, hvor Nationalbanken opkøber obligationer. Det, der sker, er så, at der pumpes penge ud i samfundet. Disse penge jagter nogle varer. Nogle henter man hjem fra udlandet, og på denne måde forringes vores betalingsbalance; andre jagtes indenlands, og derved får man en ny prisstigning. Det giver anledning til ny belåning, og så går karrusellen. Det er én yderlighed.

En anden yderlighed er, at Nationalbanken forholder sig passivt. Hvad sker der så? Ja, så falder kursen, og renten stiger, og alt, hvad der er kommet ud af det, er i virkeligheden ofte dette, at de mennesker, der har haft et hus, som er steget i værdi, får nogen købekraft til rådighed, og den kan de så anbringe, måske erhvervsmæssigt, men ofte i et hus nr. 2, en bil, en båd eller hvad det nu måtte være. De får med andre ord midler til at anskaffe sig disse nye goder, og de midler går så fra f. eks. boligbyggeriet. Derved sker der meget groft taget det, at de gamle, der har hus nr. 1, i kraft af denne belåning får deres hus nr. 2, mens de unge ikke kan få deres hus nr. 1.

Dette er naturligvis sat noget på spidsen, jeg nævnte det som et par yderpunkter, men det, jeg gerne ville understrege, var, at denne belåning af fast ejendom er et ganske alvorligt problem, når man bare indkasserer inflationsgevinster.

Jeg vil også gerne understrege, at udste-

delsen af lån mod pant i fast ejendom er steget fra 26 milliarder kr. i 1970 til 33 milliarder kr. i 1971 og 45 milliarder kr. i 1972. Der er virkelig her et hul i samfundsøkonomien, der bør gøres noget ved.

En del af løsningen her ligger i indeksslån. Andre løsninger, der kan overvejes, er forskellige former for loft over gældsstiftelsen. Det afgørende er her at få undersøgt, hvordan man kan gennemføre det på en rimelig måde, sådan at man ikke bare forvandler et gråt marked til et sort.

Alt i alt må man sige, at her er tale om meget væsentlige problemer, der har krav på at blive taget alvorligt. Jeg mener altså også, at de bliver taget alvorligt, ikke mindst her omkring drøftelserne af en mere langsigtet boligpolitik.

Jeg kan derfor slutte med at sige, at mit parti mener, vi skal tage de problemer, som er rejst i dette forslag til folketingsbeslutning, overordentlig alvorligt; vi skal give dem en seriøs behandling her i tinget. Om det så skal være i form af, at vi vedtager denne folketingsbeslutning eller lader arbejdet køre videre i de forskellige udvalg, havende dette forslag in mente, det skal jeg ikke på nuværende tidspunkt tage stilling til, men jeg er dog mest tilbøjelig til at mene, at vi bør løse problemerne uden at vedtage beslutningsforslaget, men det betyder altså ikke, at vi ikke anser problemet for betydningsfuldt.

Stetter: Forslaget er en sammenblanding med elementer fra bolig- og skattepolitikken og — budgetministeren var meget beskeden — elementer også fra kapitalmarkedet. Det er et underligt mismask-forslag, som er vanskeligt at behandle under ét med udsigt til at få et blot nogenlunde hæderligt resultat.

Den konservative gruppe ønsker selvsagt at bremse stigningen i inflationen. Vi er imidlertid ikke ubetinget enige med forslagsstillerne om årsagerne til de stadig stigende priser og omkostninger, og derfor kan vi heller ikke tilslutte os de foranstaltninger, som foreslås gennemført. Vi mener, at der er almindelig enighed om, at inflationen her i landet især skyldes væksten i den offentlige sektor og væksten i boligsektoren. Budgetministeren nævnte også de udefra kommende prisstigninger, men dem har vi ikke